

so zastopili v pričujoče spreobrnjeno. Ali pa znabiti tudi od Smolédnik, če so v bližnem gojzdu zlasti iglate drevesa ali smoledi (Nadelholz) v večem številu.

Franzdorf = Borovnica od bor, borovje (Föhrenwald), vas v borovju.

S. Georgii etc. etc.

Gereuth = Rovte, izhaja sama očitna.

Glogovitz = Blogovica, vas ob logu. Čerka o se je sčasoma zgubila.

Godovizh = Godovič, verljivo od: golt, (holt Schlund). Lega meni neznana; pa iz imena sklenem, da v goltu ali kotlu leži.

Gojzd — vas v gojzdu.

(Dalje prih.)

## Avstrijski pridelki. \*)

*Spisat Nadkupski.*

**I. Gledé živalstva.** — Govéd se šteje v cesarstvu čez 11 milijonov, pa jih je vendar za potrebo premalo, takó, da se jih mora vsako leto nakupiti iz bližnje Ruske in Turške za 2 milijona gold.; kar se tiče sirovega masla ali putra, se mora reči, da se z malo skerbijo pospešuje. Zadnji čas je imelo Ogersko 2,395.000 govéd, vrednih 271,564.000 gold., Galicija 1,435.000 gov., vredn. 155,422.000 gold. i. t. d. — Konjištvo se pospešuje po žrebiščih in darilih naj bolje po Ogerskem, Erdeljskem, Gališkem, Českem in Moravskem. Šteje se po vsem cesarstvu 3,230.000 konj, 113.000 mul in oslov. Ovcé so vredne kakih 33 milij. gold., toda Kranjci jih imamo naj manj. Kozá je čez 2,275.000. Svinj ali prešičev je 5,401.000. — Perutnina se nahaja v raznih verstah po veliki množici. Čbelarstvo se naj bolje obnaša na Koroškem in na spodnjem Avstrijskem. Čebelnih panjev se šteje po vsem cesarstvu 1,408.000. — Svilarstvo donaša na leto čez 43 milij. gold. — Lov je povsod navaden. — Ribarstvo donaša dobiček po rekah, deloma tudi v morju. — Biserne mušeline nabirajo v Votavi, Moldavi in nekterih drugih avstr. potokih. —

**II. Gledé rastlinstva.** — Od koristne zemlje v cesarstvu spada na njive 3529<sup>3</sup>/<sub>4</sub> avstr. □ milj, na livade in verte 1203 □ milj, na pašnike 1528<sup>1</sup>/<sub>2</sub> □ milj, na nograđe 165<sup>3</sup>/<sub>4</sub> □ milj in na mejé 3524 □ milj. Pridelalo se je žita 46,720.000 avstr. vaganov, reži 61,352.000 vag., ješprenja

\*) Dovolj gradiva za računske naloge.

Vredn.

49,797.000 vag., ovsá 82,398.000 vag., koruze ali turšice 33,458.000 vag., prosá 5,932.000 vag., to vse je vredno 1698 milijonov in 652.000 gold. — Rajža se naj več pridela na Laškem, znabiti kakih 900.000 centov na leto. Brez Ogerskega, Erdelja, Vojvodine, Hrovaške in Slavonije 4,104.000 vag. sadja; 242.000 vag. sladkega kostanja in 373.500 centov občnega olja. — Vinoreja donša vsako leto do 43 milijonov veder, naj več na Ogerskem in njegovih nekdanjih deželah in to 27 milijonov veder. Vino raste na Ogerskem, Hrovaškem, Slavonskem, v Vojvodini, Ilirskem Primorju, na Tirolskem, v spodnji Avstrii, na Moravskem in deloma na Českem, Kranjskem in Štajarskem.

**III. Glede rudarstva ali kopaninstva.** — Kopaninstvo in rudarstvo je v avstr. cesarstvu tudi na dobri stopnji. Brez obzira na donesek koristnega kamenja iz koristne zemlje se more lanski donesek v denarjih ceniti na 63 milijonov gold., od katerih pa spada na sol 31 milijonov in 6 milij. na premog (Steinkohlen), tedaj na kovine (Metalle) 26 milijonov. Sol, železo, premog, zlato, srebro, kufer, svinec in živo srebro so naj poglavitniši pridelki iz kopaninstva v avstr. cesarstvu. Kar se tiče kovin in rud, se dobi vsako leto zlata čez 7300 mark vredno 2,640.000 gold., srebra čez 123.100 mark vredn. 2,835.000 gold., živega srebra 3500 ct., večidel v Idrii vredn. 900.000 gold., kufra 56.000 ct. vredn. 3,600.000 gold., kositarja (cina) 1000 ct. vred. 53.400 gold., svineca 137.000 ct. vredn.  $1\frac{1}{3}$  milij. gold., cinka 22.000 ct. vred. 240.000 gold., galmaja 40.000 ct. v vredn. 18.000 gold., železa 3,600.000 ct. vredn. 14 milij. gold. in druge znamenite rude vredn. 200.000 gold. — Soli, ktera se v kamenito, kuhinsko in morsko razdeljuje, se pridela vsako leto več, kakor 6 milij. centov vredn. 31 milij. gold. Kamenita sol se nahaja v Galicii, na Ogerskem in Erdeljskem; kuhinska v Avstrii, Solnograškem, na Tirolskem in Štajarskem; morska se prideluje v Istrii in Dalmaciji. Razun tega se mora omeniti stipsa (Alaun) na leto čez 36.000 ct. vredn. 350.000 gold., galice (vitriola) 61.000 ct. vredn. 160.000 gold., žvepla 29.000 ct. vredn. 164.000 gold., salitarja i. t. d. —

Premoga se pridobi na leto čez 20 milij. centov vredn. 6 milij. gold.